



WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI
Marian Podziewski

PS-II.431.2.18.2014

Olsztyn, dnia 25 listopada 2014 roku

Pan
Piotr Wilgowicz
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Iłowie - Osadzie
ul. Staszica 1
13-240 Iłowo-Osada

Stosownie do art. 52 ust. 4 w związku z art. 51 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) przekazuję Panu treść sprawozdania z kontroli.

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Kontrolę w trybie uproszczonym przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie – Osadzie (REGON 280017012; NIP: 571-13-79-930; 13-240 Iłowo-Osada, ul. Staszica 1).

(akta kontroli str.1-2)

W dniu prowadzenia kontroli wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie nadzorował **Pan Piotr Wilgowicz**.

Pan Piotr Wilgowicz od 1 października 2013 roku do 31 marca 2014 roku pełnił obowiązki Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie–Osadzie, a od 1 kwietnia 2014 roku zatrudniony został na stanowisku Kierownika tej jednostki (w ramach 4/5 etatu) na czas zastępstwa Kierownika GOPS w Iłowie-Osadzie zawieszono z dniem 4 września 2013 roku, w czynnościach służbowych. W ramach 1/5 etatu Pan Piotr Wilgowicz realizuje w GOPS zadania starszego administratora.

(akta kontroli str.3-11)

Zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w okresie objętym kontrolą, realizowane były w Referacie Świadczeń Rodzinnych oraz Funduszu Alimentacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie, w ramach 1 etatu, przez jednego pracownika (referenta). Pracownik ten bezpośrednio podlegał Kierownikowi Ośrodka.

(akta kontroli str.12-16)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego:
 - legitymacja służbowa nr 9/10 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - nr FK-VI.0030.1131.2014 z dnia 3 listopada 2014 roku - do przeprowadzenia kontroli w trybie uproszczonym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie - Osadzie; (akta kontroli str.17-18)
- **Eliza Latkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu:
 - legitymacja służbowa nr 20/2013 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - nr FK-VI.0030.1132.2014 z dnia 3 listopada 2014 roku - do przeprowadzenia kontroli w trybie uproszczonym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie. (akta kontroli str.19-20)

Kontrola w trybie uproszczonym została przeprowadzona w dniu 6 i 7 listopada 2014 roku. Odnotowano ją w książce kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie – Osadzie pod pozycją 5/2014.
(akta kontroli str. 21)

Zakres kontroli:

- zbadanie sprawy dłużnika alimentacyjnego w zakresie prowadzonych wobec niego działań zmierzających do skutecznej egzekucji należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (w związku ze złożoną – w dniu 21 października 2014 roku – skargą do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie).
(akta kontroli str.23-24)

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 w związku z art. 51 ust.2 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1228 z późn. zm.) *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.*

Po przeprowadzonych działaniach kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie – ukierunkowanych na zbadanie zarzutów zawartych w skardze – **stwierdzono niezasadne odstąpienie od egzekucji z nieruchomości** zmierzającej do wyegzekwowania należności od dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej.

USTALENIA KONTROLI

Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

W Gminie Iłowo-Osada organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Iłowo-Osada.

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień Wójta Gminy Iłowo-Osada - zgodnie z art. 8b oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - **zadania te realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadle.**
(akta kontroli str. 3-4; 6-8; 11)

Decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Iłowo-Osada.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadle wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego w drodze Uchwały Nr XXIII/170/09 Rady Gminy Iłowo-Osada z dnia 26 czerwca 2009 roku (z późniejszymi zmianami wprowadzonymi Uchwałami Rady Gminy Iłowo-Osada Nr XXXII/211/13 z dnia 27 listopada 2013 roku oraz Nr XXXVIII/259/14 z dnia 17 lipca 2014 roku).
Statut kontrolowanej jednostki określał, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadle realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
(akta kontroli str.25-29)

Organizację wewnętrzną i zasady funkcjonowania Ośrodka, na dzień rozpoczęcia kontroli, określał Regulamin Organizacyjny GOPS w Iłowie-Osadle stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 2/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadle z dnia 31 stycznia 2014 roku w sprawie wprowadzenia nowego Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Z Regulaminu Organizacyjnego GOPS wynikało, że pracownicy Ośrodka realizują sprawy z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
(akta kontroli str. 30-44)

Pracownik zajmujący się realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów posiadał zakres czynności.
(akta kontroli str.13-16)

W okresie 2013 i 2014 roku (do dnia rozpoczęcia kontroli) w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadle nie odnotowano wpływu żadnych skarg i wniosków, co wynikało z prowadzonego w Ośrodku rejestru skarg i wniosków przedstawionego zespołowi kontrolnemu oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika GOPS.
(akta kontroli str.45)

Badanie zarzutów zawartych w skardze z dnia 19 października 2014 roku złożonej do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego i zarejestrowanej w systemie EZD w rejestrze przesyłek wpływających w dniu 21 października 2014 roku pod numerem RPW/86008 /2014P

Do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wpłynęła skarga z dnia 19 października 2014 roku (zarejestrowana w dniu 21 października 2014 roku w elektronicznym systemie EZD w rejestrze przesyłek wpływających pod numerem RPW/86008/2014). Zarzuty zawarte w powyższej skardze dotyczyły braku działań Kierownika GOPS w Iłowie-Osadzie zmierzających do wyegzekwowania od dłużnika alimentacyjnego jego zobowiązań powstałych w związku z wypłatą osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego (wyrok sądowy z dnia 4 listopada 2011 roku zasądzający alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie). Dłużnik alimentacyjny to osoba niepracująca, która od 3 lat nie płaci zasądzonych na dziecko alimentów. Dziecko otrzymuje świadczenia z funduszu alimentacyjnego. W miesiącu lipcu 2014 roku - w wyniku podziału majątku wspólnego - dłużnik alimentacyjny został właścicielem nieruchomości gruntowej. Z uwagi na jego duże zadłużenie, nieruchomość stanowiącą własność tego dłużnika alimentacyjnego zajął komornik. Według skarżącej, pomimo zgłoszenia przez nią faktu uzyskania przez dłużnika nieruchomości i dwukrotnej rozmowy z Kierownikiem GOPS w Iłowie-Osadzie na temat powstałych możliwości odzyskania od dłużnika jego zobowiązań Kierownik nie podjął żadnych czynności, w celu wyegzekwowania zobowiązań dłużnika alimentacyjnego powstałych w wyniku wypłaty, osobie uprawnionej, świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Według skarżącej, Kierownik GOPS „wystosował jeszcze do komornika takie pismo, że nie chce zająć tej nieruchomości na poczet tych alimentów tylko rozkłada ten dług na raty”.

Skarżąca uważa, że Kierownik GOPS powinien zainteresować się możliwością odzyskania należności od dłużnika alimentacyjnego w związku z uzyskaniem przez niego praw własności do nieruchomości gruntowej. Według skarżącej Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie nie postępuje prawidłowo nie podejmując działań zmierzających do wyegzekwowania należności od dłużnika alimentacyjnego z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych dokonano dogłębnej analizy akt sprawy dłużnika alimentacyjnego wskazanego przez skarżącą. Przeanalizowano podejmowane działania wobec tego dłużnika alimentacyjnego. Kontrolerzy analizując akta sprawy szczególną uwagę zwrócili na dokumenty mogące mieć znaczący wpływ na wyjaśnienie zarzutów zawartych w skardze złożonej do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Ustalono, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane były przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie od dnia 1 lutego 2012 roku do dnia kontroli. Przyznane zostały osobie uprawnionej również na okres świadczeniowy 2014/2015, w związku z powyższym będą wypłacane nadal.

W okresie pobierania świadczeń (tj. od 1 lutego 2012 roku do dnia kontroli) łącznie przeznaczono na nie kwotę 16.500 zł.
(akta kontroli str.46-79)

Skuteczna egzekucja - w analizowanym okresie pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego (do dnia kontroli) - wyniosła 1.631,43 zł w tym:

- należność główna - 1.377,54 zł;
- odsetki - 253,89 zł.

Łączne zadłużenie dłużnika alimentacyjnego na dzień 31 października 2014 roku wynosiło 15.122,46 zł.
(akta kontroli str.80-91)

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie, wobec dłużnika alimentacyjnego, którego dotyczyła złożona skarga, podejmowano działania wynikające z art. 27 ust. 1, 1a, 2 i 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, między innymi:

- W dniu 19 lutego 2013 roku wydano decyzję nr GOPS/8184/ZN/000080/ZN/03/2013 w sprawie zwrotu wypłaconych w okresie świadczeniowym 2011/2012 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 3.464,96 zł należności głównej. W wyniku skutecznej egzekucji komornika sądowego na dzień kontroli zadłużenie to zmniejszyło się do kwoty 2.622,46 zł należności głównej.
(akta kontroli str.92-95)
- W dniu 3 czerwca 2013 roku przekazano do Urzędu Skarbowego w Mławie tytuł wykonawczy TYT-1 celem podjęcia egzekucji administracyjnej z tytułu wypłaconych w okresie świadczeniowym 2011/2012 świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzja administracyjna o zwrocie nr GOPS/8184/ZN/000080/ZN/03/2013 z dnia 19 lutego 2013 roku).
(akta kontroli str.96-101)
- W dniu 18 lutego 2014 roku wydano decyzję nr GOPS/8184/ZN/000071/ZN/02/2014 w sprawie zwrotu wypłaconych w okresie świadczeniowym 2012/2013 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 6.000 zł należności głównej.
(akta kontroli str.102-105)
- W dniu 3 listopada 2014 roku wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie świadczeniowym 2013/2014 (okres świadczeniowy 2013/2014 zakończył się 30 września 2014 roku).
(akta kontroli str.106-107)
- Podejmowano działania zmierzające do skutecznego doręczenia dłużnikowi upomnienia w sprawie obowiązku zwrotu przez niego zobowiązań powstałych z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym 2013/2014, świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzja nr GOPS/8184/ZN/000071/ZN/02/2014 z dnia 18 lutego 2014 roku). Skuteczne doręczenie upomnienia warunkowało przesłanie tytułu wykonawczego do Urzędu Skarbowego. Po ustaleniu adresu do doręczeń upomnienie wysłano ponownie w dniu 3 listopada 2014 roku.
(akta kontroli str.108-112)

Ponadto w trakcie trwającej kontroli ustalono, że:

- W dniu 30 lipca 2014 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie wpłynął wniosek dłużnika alimentacyjnego o rozłożenie mu na raty zadłużenia wynikającego z wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Decyzją nr GOPS 8184/000001/FA/R/08/2014 z dnia 20 sierpnia 2014 roku rozłożono dłużnikowi alimentacyjnemu na raty jego zadłużenie powstałe w wyniku wypłaconych, w okresie świadczeniowym 2011/2012, świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzja o zwrocie nr GOPS/8184/ZN/000080/ZN/03/2013 z dnia 19 lutego 2013 roku - tytuł wykonawczy przekazany do Urzędu Skarbowego dnia 3 czerwca 2013 roku).
(akta kontroli str.113-122)
- W dniu 25 sierpnia 2014 roku komornik sądowy poinformował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie o zajęciu nieruchomości stanowiącej własność dłużnika alimentacyjnego na poczet zadłużenia z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
(akta kontroli str.123-132)

- W dniu 27 sierpnia 2014 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynął wniosek od dłużnika alimentacyjnego „o wystawienie zaświadczenia, że GOPS IŁOWO - jako organ wypłacający świadczenie z FA nie występował z wnioskiem do komornika sądowego o egzekucję z nieruchomości” z prośbą o przesłanie tego zaświadczenia do wiadomości komornika sądowego.
(akta kontroli str.133)
- W odpowiedzi na wniosek złożony w dniu 27 sierpnia 2014 roku - Kierownik GOPS w Iłowie-Osadzie dnia 29 sierpnia 2014 roku wystosował do dłużnika alimentacyjnego pismo, mówiące o tym, że w przypadku wywiązywania się przez niego z postanowień decyzji z dnia 20 sierpnia 2014 roku nr GOPS 8184/000001/FA/R/08/2014 o rozłożeniu mu na raty zobowiązań powstałych w okresie świadczeniowym 2011/2012 (tytuł wykonawczy przekazany do Urzędu Skarbowego w dniu 3 czerwca 2013 roku) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie nie będzie występował o egzekucję zobowiązań z nieruchomości stanowiącej własność dłużnika. Pismo to przesłano komornikowi sądowemu do wiadomości.
(akta kontroli str.134-135)

Z dokonanej analizy dokumentów oraz z ustnych informacji i wyjaśnień uzyskanych od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie wynikało, że odstąpiono od egzekucji z nieruchomości zobowiązań alimentacyjnych dłużnika za okres świadczeniowy 2011/2012 z powodu rozłożenia ich temu dłużnikowi na raty (decyzja administracyjna będąca w obiegu prawnym). Natomiast z uwagi na nie wystawione tytuły wykonawcze - za okresy świadczeniowe: 2012/2013, 2013/2014 oraz za miesiąc październik 2014 roku nie występowano o egzekucję z nieruchomości - zmierzającą do wyegzekwowania należności powstałych w tym czasie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej. W związku z dokonanymi ustaleniami, zespół kontrolny pouczył Kierownika GOPS, że nie ma ustawowego wymogu posiadania (wystawienia) tytułów wykonawczych, aby można było żądać od komornika sądowego podjęcia egzekucji zobowiązań z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego z nieruchomości będącej własnością dłużnika. W świetle powyższego zespół kontrolny stwierdził, iż główną przyczyną zaistniałej sytuacji była nieprawidłowa interpretacja art. 27 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów stosowana przez GOPS.

Po dokonanych przez kontrolujących, w trakcie prowadzonych działań kontrolnych instruktażu, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie niezwłocznie (tj. w dniu 6 listopada 2014 roku) wystąpił do komornika sądowego z pismem wnioskującym o egzekucję z nieruchomości należności z tytułu wypłaconych, osobie uprawnionej, świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie świadczeniowym 2012/2013, 2013/2014 oraz w październiku 2014 roku (na łączną kwotę 12.500 zł) - zobowiązania te na dzień kontroli nie posiadały wystawionych tytułów wykonawczych. Pismo do komornika sądowego zostało wysłane w dniu 7 listopada 2014 roku.

Ponadto Kierownik GOPS w Iłowie-Osadzie w wysłanym do komornika sądowego piśmie poinformował go, że w stosunku do dłużnika alimentacyjnego zostało wszczęte postępowanie administracyjne zmierzające do uchylecia decyzji administracyjnej o rozłożeniu mu na raty zobowiązań powstałych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie świadczeniowy 2011/12. Powodem tego było nie wywiązywanie się przez dłużnika alimentacyjnego z postanowień decyzji GOPS 8184/000001/FA/R/08/2014 z dnia 20 sierpnia 2014 roku w sprawie rozłożenia mu na raty zobowiązań powstałych w okresie świadczeniowym 2011/12. Kierownik GOPS poinformował komornika sądowego również o tym, że po

przeprowadzeniu postępowania, wydaniu i uprawomocnieniu się decyzji uchylającej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie wystąpi o egzekucję z nieruchomości dodatkowej kwoty - w wysokości 2.622,46 zł - którą dłużnik miał spłacać w ratach.
(akta kontroli str.136-137)

W świetle powyższego, **kontrolujący uznali, że zarzuty zawarte w badanej skardze – dotyczące braku działań zmierzających do wyegzekwowania zobowiązań od dłużnika alimentacyjnego z egzekucji nieruchomości stanowiącej jego własność - są zasadne.**

Przyczyną powstania zaniechania działań wobec dłużnika alimentacyjnego zmierzających do skutecznej egzekucji zobowiązań dłużnika alimentacyjnego, a także nieprawidłowej interpretacji art. 27 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów był nienależyty nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowie-Osadzie nad bieżącą realizacją zadań objętych kontrolą.

W związku z potwierdzonymi zarzutami zawartymi w skardze zaleca się:

1. Podczas realizacji bieżących zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nie odstępować od egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego w sytuacji nie wystawienia tytułów wykonawczych w związku z podejmowaną egzekucją administracyjną zobowiązań dłużników alimentacyjnych.
2. Bieżące informowanie Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie o podejmowanych działaniach zmierzających do skutecznej egzekucji zobowiązań alimentacyjnych dłużnika, którego dotyczyła badana skarga oraz o efektach tych działań.

POUCZENIE:

Stosownie do art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092):

- *kierownik kontrolowanej jednostki, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania, ma prawo do przedstawienia stanowiska do tego sprawozdania – nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.*

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Grażyna Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski